

ملهوری دهسه‌لاقتی کوردی و جهربه‌زهی روشبر...!

حسن جودی

لهم چوارده‌ساله‌ی ده‌سنه‌لاتی کوردیدا، ئال‌لۇزىرىن گرىيکوپىرە، گرىيى نىوان رۇشنىبىر و ده‌سنه‌لاتە. ئىيستا خەرىكە به رفاندى و شوپىنزرکردى د. كەمال سېيد قادر ئە و گرىيکوپىرە يە رېي كارانەوهى خۆى دەدۋىزىتەوه، ئەوهى زەمینە بۇ كىردنەوهى ئە و گرىيکوپىرە سامانقاھ دەرخەخسىنی ده‌سنه‌لات نىيە، چونكە ده‌سنه‌لات بەدرىيەپى ئە و ماۋەيە لەسەر ملهورى خۆى بەرامبەر رۇشنىبىر و تەواوى مەسەلەكانى دىكە بەرددوام بۇوه. بەلكۇ ئەوهى سەرددادى كىردنەوهى ئە و گرىيکوپىرە دەستىنىشان دەكات و دەرفەتى هەلاؤرەتكەرنى دەدات جەربەزەيى رۇشنىبىر و هەلۈيىستە پە لە جورئەتكانىيەتى. د. كەمال بە هەلۈيىستى جوامىئانە و پە لە بەرپرسىيارىتى خۆيەوه تواني سەرجەم ئە و هەولە نىيەچەل و نەرمۇنيان و شەرمانان بگەيەنېتە ئاستىك لەرۋەپەرەوبۇونەوهى راستەو خۇ و بىساكانە، كە سالانىكە لە بەرامبەر ملهورى و بىخەمى ده‌سنه‌لات دەدرېت.

هلهلویسته روناکبیریه که د. که مال له پانتایی روشنیری کوردیدا، سه‌رله‌نوی بوونه‌وهریکی ودک "روشنیری"ی خسته ژیر شهسته بارانی پرس و تیرامان و لیوردبوبونه‌وه، تمنانهت پیناسه‌یه کی زور شه‌هاف و راستگویانه بتو "روشنیری" خسته‌پوو. مهگهر هر که‌سانی ودک شه‌هیدان "عبدولخالق معروف و سه‌لاح هه‌وارمی" پیشتر ته‌نجامیان دابی. هه‌میشه جه‌ربه‌زدی له‌گیانیکی یاخی و رهخنه‌گرانه و راستگووه سه‌رجاوه ده‌گرت. به‌لام ملہوری له گیانیکی پیچه‌وانه‌وه سه‌ردده‌ردینی، نهودی زوریه‌ی روشنیری نئمه لتبی به‌برهیه، نئو گیانیه که جه‌ربه‌زدی لبوه به‌رهه‌دم دیت.

د. کەمال بەر لەھەمەوو شتىڭ ئەو جەربەزەيىھەي بەرامبەر خودى خۆى نواند، وەك خودىكى رۆشنىرى، ئەمەش پىيەھەلگىرنى يەكمەن و ھەردە گەورەي جەربەزەيىھە، ئەو خودە نەيغواست بەرامبەر مالھۇرى دەسەلەت مالھۇر بىت، بەر لەھە خوازىيارى دادگايىكىردى دەسەلەت بىت، لەميانەي دادگايىكىردى خودى خۆيدا - كە ئىدى نابى لەمە دەۋا بىدەنگ بىت - خودى پانتايىيەكى خەوتۇو و شەرمن و كريتى وەك رۆشنىرى كوردى دادگايىكىر، لەمەدا باش لهو راستىيە پەراوىزخراوه تىىدەن كە بەبى خۇ دادگايىكىردى رۆشنىرىان ھەرگىز ئەمۇ گەرىكۈرە نابىتەوه كە سالانىكە له نىيوان دەسەلەت و رۆشنىرى دا تا دېت كۆپر و كۆپر تەدېت.

پیم وايه رووداوي د. که مال سهرتايه که بو کوتايمهينان به و مهنجي و خه و خوشبيه که روشنبير تييكه و توروه. ئەگەرچى ئەمەرۇ وەك رووداوىك شرۇقە دەكىرىت، وەلى مسوڭەر لە داھاتوودا وەك دياردە و پىيەلگىرتەن پىناسە دەكىرىت. دياردەيەك بو پىيانە دەروازە رېنىسانس و روشنبىرى، پىيەلگەرنىك بۇ شۇشىكى ويژدانى و زىھىنى، كە ئەركى هەرە لە پىيشىنە و درېزخايەنى ئەو بۇونەوردىيە كە زەمەنەتكە خۆى و نىكەردووه و دەسىلەت ناسنامەكەلى لى زەتكەردووه و بەدوای سىمامى تىكچۈزاوى خۇيدا دەگەرى. هەلبەته گەردوى بىردىنەوەدى ئەو جەربەزىيە لە خۆ دىتنەوەدى ئەو بۇونەورە "روشنبير" دا بەر حەستە دەبىت، د. كەمالىش، ئەو زەمەنەتىكشىكەن و مىلە ئەمدەنلىك، نۇئى دەخۇلنى.